

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

Албул Сергій Володимирович — кандидат юридичних наук, доцент професор кафедри оперативно-розшукової діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Одеського державного університету внутрішніх справ;

Боровик Андрій Володимирович — кандидат юридичних наук, доцент, член-кореспондент Академії економічних наук України, професор кафедри кримінального права і правосуддя Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука;

Галабурда Надія Анатоліївна — кандидат юридичних наук, доцент, заступник завідувача кафедри права Університету імені Альфреда Нобеля;

Григоренко Анатолій Володимирович — адвокат;

Григоренко Людмила Степанівна — адвокат;

Грубський Андрій Віталійович — адвокат, Керуючий партнер адвокатського бюро «Андрія Грубського», директор юридичної платформи ТОВ «Агент»;

Дрозд Валентина Георгіївна — кандидат юридичних наук, доцент, провідний науковий співробітник Науково-дослідного відділу науково-дослідної лабораторії проблем правового та організаційного забезпечення діяльності Міністерства Внутрішніх справ України Державного науково-дослідного інституту МВС України;

Єгоров Сергій Олександрович — кандидат юридичних наук, завідувач кафедри оперативно-розшукової діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Одеського державного університету внутрішніх справ;

Зотов Денис Олегович — адвокат;

Ільченко Олександр Васильович — кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін та судочинства Сумського державного університету;

Касмінін Олександр Володимирович — кандидат юридичних наук, суддя Конституційного Суду України;

Костенко Марина Володимирівна — кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри криміналістики Національного юридичного університету України імені Ярослава Мудрого;

Муляр Галина Володимирівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Академії праці, соціальних відносин і туризму;

Озерський Ігор Володимирович — доктор юридичних наук, професор, академік Міжнародної кадрової академії, академік Національної академії наук вищої освіти України, радник юстиції, професор кафедри цивільного та кримінального права Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

Паршутін Андрій Борисович — прокурор відділу Офісу генерального прокурора України;

Петков Валерій Петрович — доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, професор кафедри права Університету імені Альфреда Нобеля;

Петков Сергій Валерійович — доктор юридичних наук, професор, директор Департаменту регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Подгорець Сергій Васильович — прокурор шостого відділу Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Офісу Генерального прокурора;

Пчолкін Валерій Дмитрович — доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального процесу, криміналістики та експертології Харківського національного університету внутрішніх справ;

Савчук Марина Анатоліївна — адвокат, м. Кривий Ріг;

Стратонов Василь Миколайович, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, професор кафедри галузевого права Херсонського державного університету;

Удовенко Жанна Володимирівна — кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального та кримінального процесуального права факультету правничих наук Національного університету «Києво-Могилянська академія»;

Федосова Олена Валеріївна — кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, головний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем протидії злочинності Харківського національного університету внутрішніх справ;

Ховпун Олексій Сергійович — кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Академії праці, соціальних відносин і туризму;

Часова Тетяна Олександрівна — кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Академії праці, соціальних відносин і туризму;

Чернявський Сергій Сергійович — доктор юридичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, полковник поліції, проректор Національної академії внутрішніх справ;

Яровий Анатолій Ростиславович — адвокат Адвокатського бюро «Яровий і партнери».

ВСТУП

Колишній Кримінально-процесуальний кодекс Української Радянської Соціалістичної Республіки був затверджений Верховною Радою Української РСР 28 грудня 1960 року і введений в дію 01 квітня 1961 року. За період дії колишнього КПК законами Української РСР в нього більш як 50 раз вносилися зміни та доповнення, законами України — більш як 150 раз. Законом України №2547-ХІІ від 07 липня 1992 року у назві колишнього КПК та його тексті найменування «Українська РСР» було замінено найменуванням «Україна». Колишній КПК складався із 9 розділів, 39 глав і містив 485 статей. Втратив чинність колишній КПК згідно з Кримінальним процесуальним кодексом України №4651-VI від 13 квітня 2012 року.

Даний Кримінальний процесуальний кодекс України (КПК) набрав чинності 20 листопада 2012 року, складається з 11 розділів, 46 глав і містить 615 статей.

В порівнянні з колишнім КПК, цей КПК містить новації, тобто норми і положення, які були відсутні в колишньому КПК, а також нововведення, які по іншому регулюють окремі питання кримінально-процесуального законодавства, ніж колишній КПК.

Так відповідно до положень цього КПК:

1. Введено нове юридичне поняття «слідчий суддя» — яким є суддя суду першої інстанції, до повноважень якого належить здійснення у порядку, передбаченому цим КПК, судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні, та у випадку, передбаченому статтею 247 цього КПК, — голова чи за його визначенням інший суддя відповідного апеляційного суду. Слідчий суддя (слідчі судді) у суді першої інстанції обирається зборами суддів зі складу суддів цього суду.

2. Слідчий, прокурор невідкладно, але не пізніше 24 годин після подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення або після самостійного виявлення ним з будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, зобов'язаний внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань, розпочати розслідування та через 24 години з моменту внесення таких відомостей надати заявнику витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань. Слідчий, який здійснюватиме досудове розслідування, визначається керівником органу досудового розслідування.

3. Колишній КПК містив поняття «близькі родичі», тоді як цим КПК закріплено поняття «близькі родичі та члени сім'ї», що є більш широким поняттям, і крім чоловіка, дружини, батька, матері, дітей, рідних братів та сестер, діда, баби та внуків додатково включає до цього поняття вітчима, мачуху, пасинка, падчерку, правнуків, усиновлювача та усиновленого, опікуна та піклувальника, особу, яка перебуває під опікою або піклуванням, а також осіб, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки, у тому числі осіб, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі.

4. Запроваджено таке поняття, як «кримінальне правопорушення, яке поділяється на «злочин» і «кримінальний проступок».

5. Строк досудового розслідування з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань до дня повідомлення особи про підозру за цим КПК становить: шість місяців — у кримінальному провадженні щодо кримінального проступку; дванадцять місяців — у кримінальному провадженні щодо злочину невеликої або середньої тяжкості; вісімнадцять місяців — у кримінальному провадженні щодо важкого або особливо важкого злочину, — тоді як за колишнім КПК, досудове слідство тривало до півтора року.

6. Цим КПК не передбачено порушення кримінальної справи, а відповідно відсутній такий дієвий інструмент, як оскарження факту порушення кримінальної справи. Також

цей КПК не містить такого інституту, як додаткове розслідування. Таким чином, судовий розгляд має закінчитися винесенням обвинувального або виправдувального вироку.

7. Місця у судових залах, де утримуються підсудні, мають бути облаштовані огороженнями з оргскла, а не металічними огороженнями, як це було раніше.

8. Щиросердне зізнання під час досудового розслідування суттєве лише для визначення покарання.

9. За цим КПК слідчий складає обвинувальний акт, тоді як за колишнім КПК таким документом був обвинувальний висновок.

10. Цим КПК закріплено поняття розумних строків та їх граничних меж при здійсненні кримінального провадження. Під час кримінального провадження кожна процесуальна дія або процесуальне рішення повинні бути виконані або прийняті в розумні строки. Розумними вважаються строки, що є об'єктивно необхідними для виконання процесуальних дій та прийняття процесуальних рішень. Розумні строки не можуть перевищувати передбачені цим КПК строки виконання окремих процесуальних дій або прийняття окремих процесуальних рішень.

11. Чітко визначений цим КПК склад суду при кримінальному провадженні, а саме:

— кримінальне провадження в суді першої інстанції здійснюється суддею одноособово, крім випадків, передбачених частинами другою, третьою та дванадцятю статті 31 цього КПК;

— кримінальне провадження в суді першої інстанції щодо злочинів, за вчинення яких передбачено покарання у виді позбавлення волі на строк більше десяти років, здійснюється колегіально судом у складі трьох суддів;

— кримінальне провадження в суді першої інстанції щодо злочинів, за вчинення яких передбачено довічне позбавлення волі, здійснюється колегіально судом у складі трьох суддів, а за клопотанням обвинуваченого — судом присяжних у складі двох суддів та трьох присяжних;

— кримінальне провадження стосовно кількох обвинувачених розглядається судом присяжних стосовно всіх обвинувачених, якщо хоча б один з них заявив клопотання про такий розгляд;

— кримінальне провадження в апеляційному порядку здійснюється колегіально судом у складі не менше трьох суддів, крім випадків, передбачених частиною дванадцятю цієї статті, при цьому кількість суддів має бути непарною;

— кримінальне провадження в касаційному порядку здійснюється колегією суддів Касаційного кримінального суду Верховного Суду у складі трьох або більшої непарної кількості суддів;

— у визначених цим КПК випадках кримінальне провадження в касаційному порядку здійснюється судовою палатою Касаційного кримінального суду (палатою), об'єднаною палатою Касаційного кримінального суду (об'єднаною палатою) або Великою Палатою Верховного Суду (Великою Палатою);

— кримінальне провадження у Вищому антикорупційному суді здійснюється:

а) в суді першої інстанції — колегіально судом у складі трьох суддів, хоча б один з яких має стаж роботи на посаді судді не менше п'яти років, крім випадків, коли жодний такий суддя у цьому суді не може брати участь у розгляді справи з передбачених законом підстав;

б) в апеляційному порядку — колегіально судом у складі трьох суддів, хоча б один з яких має стаж роботи на посаді судді не менше п'яти років, крім випадків, коли жодний такий суддя у цьому суді не може брати участь у розгляді справи з передбачених законом підстав;

— кримінальне провадження у Вищому антикорупційному суді під час досудового розслідування здійснюється слідчим суддею одноособово, а в разі оскарження його ухвал в апеляційному порядку — колегіально судом у складі не менше трьох суддів;

— у разі якщо в суді першої або апеляційної інстанції, який згідно з правилами підсудності має здійснювати кримінальне провадження (крім Вишого антикорупційного суду), неможливо утворити склад суду, передбачений цією статтею, кримінальне провадження здійснює найбільш територіально наближений суд, в якому можливо утворити такий склад суду;

— кримінальне провадження щодо розгляду стосовно неповнолітньої особи обвинувального акта, клопотань про звільнення від кримінальної відповідальності, застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру, їх продовження, зміну чи припинення, а також кримінальне провадження в апеляційному чи касаційному порядку щодо перегляду прийнятих із зазначених питань судових рішень здійснюються суддею, уповноваженим згідно із Законом України №1402-VIII від 02 червня 2016 року «Про судоустрій і статус суддів» на здійснення кримінального провадження стосовно неповнолітніх (у разі якщо таке кримінальне провадження має здійснюватися судом колегіально, головуючим під час судового розгляду може бути лише суддя, уповноважений згідно із Законом №1402-VIII на здійснення кримінального провадження стосовно неповнолітніх.

12. Цим КПК чітко врегульовано територіальну підсудність.

Так, кримінальне провадження здійснює суд, у межах територіальної юрисдикції якого вчинено кримінальне правопорушення. У разі якщо було вчинено кілька кримінальних правопорушень, кримінальне провадження здійснює суд, у межах територіальної юрисдикції якого вчинено більш тяжке правопорушення, а якщо вони були однаковими за тяжкістю, — суд, у межах територіальної юрисдикції якого вчинено останнє за часом кримінальне правопорушення.

Якщо місце вчинення кримінального правопорушення встановити неможливо, кримінальне провадження здійснюється судом, у межах територіальної юрисдикції якого закінчено досудове розслідування. Це положення не поширюється на кримінальні провадження, що віднесені до предметної підсудності Вишого антикорупційного суду згідно з правилами статті 33-1 цього КПК.

Кримінальні провадження щодо злочинів, що вчинені на території України і віднесені до предметної підсудності Вишого антикорупційного суду, здійснює Вищий антикорупційний суд.

Кримінальне провадження щодо обвинувачення судді у вчиненні кримінального правопорушення не може здійснюватися тим судом, у якому обвинувачений обіймає чи обіймав посаду судді. Якщо згідно з частиною першою цієї статті кримінальне провадження стосовно судді має здійснюватися тим судом, у якому обвинувачений обіймає чи обіймав посаду судді, кримінальне провадження здійснює суд, найбільш територіально наближений до суду, в якому обвинувачений обіймає чи обіймав посаду судді, іншої адміністративно-територіальної одиниці (Автономної Республіки Крим, області, міста Києва чи Севастополя).

У разі якщо кримінальне правопорушення, досудове розслідування якого проводилося територіальним управлінням Національного антикорупційного бюро України (крім злочинів, які цим КПК віднесені до підсудності Вишого антикорупційного суду), вчинено у межах територіальної юрисдикції місцевого суду за місцезнаходженням відповідного територіального управління Національного антикорупційного бюро України, то кримінальне провадження здійснює суд, найбільш територіально наближений до суду за місцезнаходженням відповідного територіального управління Національного антикорупційного бюро України, іншої адміністративно-територіальної одиниці (Автономної Республіки Крим, області, міста Києва чи Севастополя).

13. Достатньо зважено цим КПК врегульований порядок направлення кримінального провадження з одного суду до іншого. Так, кримінальне провадження передається на розгляд іншого суду, якщо:

— до початку судового розгляду виявилось, що кримінальне провадження надійшло до суду з порушенням правил підсудності;

— після задоволення відводів (самовідводів) чи в інших випадках неможливо утворити склад суду для судового розгляду;

— обвинувачений чи потерпілий працює або працював у суді, до підсудності якого належить здійснення кримінального провадження;

— ліквідовано суд або з визначених законом підстав припинено роботу суду, який здійснював судове провадження.

До початку судового розгляду у виняткових випадках кримінальне провадження (крім кримінальних проваджень, що надійшли на розгляд Вищого антикорупційного суду) з метою забезпечення оперативності та ефективності кримінального провадження може бути передано на розгляд іншого суду за місцем проживання обвинуваченого, більшості потерпілих або свідків, а також у разі неможливості здійснювати відповідним судом правосуддя (зокрема, надзвичайні ситуації техногенного або природного характеру, епідемії, епізоотії, режим воєнного, надзвичайного стану, проведення антитерористичної операції).

У разі якщо обвинувачений чи потерпілий є або був суддею чи працівником апарату Вищого антикорупційного суду і кримінальне провадження належить до підсудності цього суду, таке кримінальне провадження у першій інстанції здійснює апеляційний суд, юрисдикція якого поширюється на місто Київ, і в такому разі ухвалені судові рішення оскаржуються в апеляційному порядку до апеляційного суду, який визначається колегією суддів Касаційного кримінального суду Верховного Суду.

14. Цим КПК значно скорочено перелік органів дізнання, які були визначені колишнім КПК, а також запроваджено нові органи досудового розслідування — Державне бюро розслідувань та Національне антикорупційне бюро України.

Відповідно до Розділу X «Прикінцеві положення» цього КПК:

— частина четверта статті 216 цього КПК вводиться в дію з дня початку діяльності Державного бюро розслідувань України, але не пізніше п'яти років з дня набрання чинності цим КПК;

— частина п'ята статті 216 цього КПК вводиться в дію з дня початку діяльності Національного антикорупційного бюро України, але не пізніше трьох років з дня набрання чинності цим КПК.

15. Колишній КПК визначав прокурора, як особу, яка здійснює нагляд за виконанням законів органами дізнання та досудового слідства, на яких покладалося вжиття необхідних оперативно-розшукових заходів з метою виявлення ознак злочину і осіб, що його вчинили, а також проведення досудового слідства. Що ж стосувалося підозрюваного, обвинуваченого та їх захисників, рівно як і потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача та їх представників, то за колишнім КПК їх статус був визначений лише як учасників процесу, а не як рівноправної в процесуальному значенні сторони кримінального процесу, чим порушувався такий принцип кримінального процесу, як змагальність. Цей КПК зовсім по іншому визначив процесуальне положення сторін та учасників кримінального провадження, а саме:

— сторонами кримінального провадження є:

— з боку обвинувачення: слідчий, дізнавач, керівник органу досудового розслідування, керівник органу дізнання, прокурор, а також потерпілий, його представник та законний представник у випадках, установлених цим КПК;

— з боку захисту: підозрюваний, обвинувачений (підсудний), засуджений, виправданий, особа, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішувалося питання про їх застосування, їхні захисники та законні представники.

Відповідно, за цим КПК:

— учасниками кримінального провадження є сторони кримінального провадження, потерпілий, його представник та законний представник, цивільний позивач, його представник та законний представник, цивільний відповідач та його представник, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, третя особа, щодо майна якої вирішується питання про арешт, інша особа, права чи законні інтереси якої обмежуються під час досудового розслідування, особа, стосовно якої розглядається питання про видачу в іноземну державу (екстрадицію), заявник, свідок та його адвокат, понятій, заставодавець, перекладач, експерт, спеціаліст, представник персоналу органу пробації, секретар судового засідання, судовий розпорядник;

— учасниками судового провадження є сторони кримінального провадження, потерпілий, його представник та законний представник, цивільний позивач, його представник та законний представник, цивільний відповідач та його представник, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, представник персоналу органу пробації, третя особа, щодо майна якої вирішується питання про арешт, а також інші особи, за клопотанням або скаргою яких у випадках, передбачених цим Кодексом, здійснюється судове провадження.

16. За цим КПК досить чітко диференційовані поняття «підозрюваний» та «обвинувачений», «виправданий» та «засуджений», а також досить детально визначені їх права та обов'язки. Так, згідно статті 42 цього КПК підозрюваним є особа, якій у порядку, передбаченому статтями 276-279 цього КПК, повідомлено про підозру, особа, яка затримана за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, або особа, щодо якої складено повідомлення про підозру, однак його не вручено їй внаслідок невстановлення місцезнаходження особи, проте вжито заходів для вручення у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень. Обвинуваченим (підсудним) є особа, обвинувальний акт щодо якої переданий до суду в порядку, передбаченому статтею 291 цього КПК. Виправданим у кримінальному провадженні є обвинувачений, виправдувальний вирок суду щодо якого набрав законної сили. Засудженим у кримінальному провадженні є обвинувачений, обвинувальний вирок суду щодо якого набрав законної сили.

17. Цим КПК визначено, що захисником може бути лише адвокат, відомості про якого внесено до Єдиного реєстру адвокатів України і відносно якого у зазначеному реєстрі не містяться відомості про зупинення або припинення права на зайняття адвокатською діяльністю. Згідно розділу X «Прикінцеві положення» цього КПК ця норма, визначена частиною другою статті 45 цього КПК, вводиться в дію через рік після створення Єдиного реєстру адвокатів України. Таким чином, інші фахівці у галузі права, які за законом мали право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, а також близькі родичі обвинуваченого, підсудного, засудженого, виправданого, його опікуни або піклувальники, які за колишнім КПК допускалися в якості захисників до участі в справі, за цим КПК такого права позбавлені. Цей КПК також ввів норму, згідно якої одночасно брати участь у судовому розгляді можуть не більше п'яти захисників одного обвинуваченого, тоді як колишній КПК не передбачав такого обмеження. Встановлено цим КПК також єдиний перелік документів, які підтверджують повноваження захисника (адвоката) на участь у кримінальному провадженні (свідцтво про право на зайняття адвокатською діяльністю, ордер, договір із захисником або доручення органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги), незалежно від того, чи є адвокат членом адвокатського об'єднання, чи він здійснює незалежну професійну діяльність як самозайнята особа і не є членом адвокатського об'єднання.

В колишньому КПК права захисника були окремо визначені і більш деталізовані, тоді як в цьому КПК при визначенні прав захисника йде посилення на те, що захисник користується процесуальними правами підозрюваного, обвинуваченого, захист якого він здійснює, крім процесуальних прав, реалізація яких здійснюється безпосередньо підозрюваним, обвинуваченим і не може бути доручена захиснику. Таке не чітке визначення прав захисника, як самостійної процесуальної особи, може дати можливість будь-якій особі

вільно трактувати і на свій розсуд визначати, які саме права може безпосередньо реалізувати підозрюваний (обвинувачений), а які не може.

Цим КПК також закріплено ряд позитивних норм, що стосуються прав захисника. Так, позитивними є положення, викладені в статті 93 цього КПК, які більш детально регламентують порядок збирання доказів стороною захисту та потерпілим, а саме: шляхом витребування та отримання від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, службових та фізичних осіб речей, копій документів, відомостей, висновків експертів, висновків ревізій, актів перевірок; ініціювання проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій та інших процесуальних дій, а також шляхом здійснення інших дій, які здатні забезпечити подання суду належних і допустимих доказів. Разом з тим, не досить коректні формулювання цих норм, що дають змогу їх двоякого трактування, відсутність в деяких випадках механізму їх реалізації і/або залежність їх реалізації від волі слідчого або суду, можуть звести нанівець ці позитивні нововведення. Так, в деяких випадках, реалізація стороною захисту на практиці такого права, як ініціювання проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій та інших процесуальних дій, є проблематичним. Справа в тому що ініціювання проведення таких дій має здійснюватися шляхом подання слідчому, прокурору відповідних клопотань. Як покаже практика, в більшості такі клопотання не задовольняються, і не тому, що вони є безпідставні або не вмотивовані, а тому, що проведення цих дій займе певний час, а слідчий або обмежений терміном розслідування справи, або проведення цих дій не вигідно слідству.

Крім позитивних нововведень, цей КПК містить норми, які при їх реалізації можуть порушити права захисника. Так, в цьому КПК міститься положення, згідно якого конфіденційні побачання захисника зі своїм підзахисним можуть відбуватися під візуальним контролем уповноваженої службової особи, але в умовах, що виключають можливість прослуховування чи підслуховування. Дане положення не тільки може порушити права захисника та його підзахисного, але в деяких випадках не може бути реалізованим в частині додержання конфіденційності побачень.

Можна вітати право захисника на отримання від учасників кримінального провадження та інших осіб за їх згодою пояснень. Разом з тим, згідно з положеннями частини 8 статті 95 цього КПК такі пояснення не є джерелом доказів.

18. Цим КПК закріплено статус потерпілого, як самостійної процесуальної особи у кримінальному провадженні, а також досить чітко визначені його права та обов'язки.

19. Більш детально цей КПК регламентував порядок збирання доказів стороною захисту та потерпілим, а саме: шляхом витребування та отримання від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, службових та фізичних осіб речей, копій документів, відомостей, висновків експертів, висновків ревізій, актів перевірок; ініціювання проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій та інших процесуальних дій, а також шляхом здійснення інших дій, які здатні забезпечити подання суду належних і допустимих доказів. За цим КПК лише ті докази, які будуть досліджені в суді, будуть покладені в основу судового рішення.

Чимало обговорень викликало положення (нововведення), зазначене в статті 97 цього КПК щодо визнання допустимим доказом показання з чужих слів, під яким розуміється висловлювання, здійснене в усній, письмовій або іншій формі, щодо певного факту, яке ґрунтується на поясненні іншої особи. При цьому, законодавець визначив, що:

- визнання допустимим доказом показання з чужих слів здійснює суд;
- суд має право визнати допустимим доказом показання з чужих слів незалежно від можливості допитати особу, яка надала первинні пояснення, у виняткових випадках, якщо вони є допустимим доказом згідно з іншими правилами допустимості доказів;
- суд може визнати доказами показання з чужих слів, якщо сторони погоджуються визнати їх доказами.

— суд має право визнати допустимим доказом показання з чужих слів, якщо підозрюваний, обвинувачений створив або сприяв створенню обставин, за яких особа не може бути допитана.

З урахуванням того, що:

— доказами мають бути лише фактичні дані, тобто дані, які є абсолютно достовірними і які можна перевірити на предмет достовірності;

— суддя є арбітром, а тому його завданням є дослідження та оцінка саме достовірних доказів, а не доказів з чужих слів;

— між сторонами може бути домовленість про визнання доказами показання з чужих слів,-

введення такого поняття як показання з чужих слів викликає чимало запитань.

20. Поряд з іншими запобіжними заходами цим КПК введено новий запобіжний захід — домашній арешт, суть якого полягає в забороні підозрюваному, обвинуваченому, який підозрюється або обвинувачується у вчиненні злочину, за вчинення якого законом передбачено покарання у виді позбавлення волі, залишати житло цілодобово або у певний період доби. При цьому, сукупний строк тримання особи під домашнім арештом під час досудового розслідування не може перевищувати шести місяців. По закінченню цього строку ухвала про застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту припиняє свою дію і запобіжний захід вважається скасованим. Працівники органу внутрішніх справ з метою контролю за поведінкою підозрюваного, обвинуваченого, який перебуває під домашнім арештом, мають право з'являтися в житло цієї особи, вимагати надати усні чи письмові пояснення з питань, пов'язаних із виконанням покладених на неї зобов'язань, а також використовувати електронні засоби контролю. Електронні засоби контролю можуть застосовуватися:

— слідчим на підставі ухвали слідчого судді, суду про обрання стосовно підозрюваного, обвинуваченого запобіжного заходу, не пов'язаного з позбавленням волі, якою на останнього покладено відповідний обов'язок;

— працівниками органу Національної поліції України на підставі ухвали слідчого судді, суду, якою щодо підозрюваного, обвинуваченого обрано запобіжний захід у вигляді домашнього арешту.

На виконання вимог частини третьої статті 195 цього КПК наказом Міністерства внутрішніх справ України №480 від 08 червня 2017 року затверджено Порядок застосування електронних засобів контролю. Що ж стосується такого запобіжного заходу, як особисте зобов'язання, зазначеного в цьому КПК, то подібне також було передбачено і колишнім КПК, зокрема статтею 149-1 (обов'язки, що можуть бути покладені на особу при обранні запобіжного заходу, не пов'язаного з триманням під вартою, та статтею 151 (підписка про невізід). Різниця полягає лише в тому, що за цим КПК особисте зобов'язання визначено як один із видів запобіжних заходів, тоді як за колишнім КПК обов'язки (один або декілька), які могли бути покладені на особу при обранні запобіжного заходу, не пов'язаного з триманням під вартою, які практично повторюють особисте зобов'язання, застосовувалися додатково до обраного запобіжного заходу.

Зовсім по іншому, ніж колишній КПК, цей КПК визначає підстави для обрання такого виняткового запобіжного заходу, як тримання під вартою. Так, за цим КПК тримання під вартою є винятковим запобіжним заходом, який застосовується виключно у разі, якщо прокурор доведе, що жоден із більш м'яких запобіжних заходів не зможе запобігти ризикам, передбаченим статтею 177 цього КПК. При цьому, запобіжний захід у вигляді тримання під вартою не може бути застосований, окрім як до осіб, зазначених в частині 2 статті 183 цього КПК.

21. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення, передбачене цим КПК, мало місце і за колишнім КПК. Разом з тим, цей КПК дещо по іншому вирішує питання приватного обвинувачення. Так, за колишнім КПК за скаргою приватного обвину-

вачення можна було порушити кримінальну справу лише за 11 статтями, тоді як цей КПК значно розширив перелік справ, які порушуються не інакше, як за скаргою потерпілого.

Колишній КПК, встановивши норму про те, що справи приватного обвинувачення можуть бути порушені не інакше, як за скаргою потерпілого, передбачав виключення із цього правила, надаючи прокурору право порушувати справу, навіть при відсутності скарги потерпілого, за статтею 125, частиною 1 статті 126, статтею 203-1, частиною 1 статті 206, статтями 219, 229, 231-232-2, 356 Кримінального кодексу України в разі, коли справа має особливе громадське значення, а також у виняткових випадках, коли потерпілий у такій справі чи в справі про злочин, передбачений частиною 1 статті 152 Кримінального кодексу України, через свій безпорадний стан, залежність від обвинуваченого чи з інших причин не може захистити свої законні інтереси. За цим КПК потерпілий має право подати заяву про вчинення кримінального правопорушення до слідчого, прокурора, іншої службової особи органу, уповноваженого на початок досудового розслідування, на підставі якої слідчим, прокурором може бути розпочате кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення. За колишнім КПК потерпілий мав право звернутися із скаргою приватного обвинувачення, яка повинна була відповідати вимогам, які встановлені для обвинувального висновку, лише до суду, який за наявності достатніх даних, які вказували на вчинений злочин, і приймав рішення про порушення кримінальної справи. Відповідно, за колишнім КПК дізнання та досудове слідство по справам приватного обвинувачення не проводилося, тоді як цей КПК передбачає кримінальне провадження по справам приватного обвинувачення, що передбачає наряду із судовим провадженням і досудове розслідування. Колишнім КПК було передбачено закриття справ, порушених за скаргою приватного обвинувачення, якщо потерпілий примириться з обвинуваченим, підсудним, за виключенням справ про злочини, передбачені частиною 1 статті 152 Кримінального кодексу України, справ, які порушені прокурором, а також справ, в яких для охорони державних або громадських інтересів чи прав громадян прокурор вступив в справу і підтримує обвинувачення в суді. Як правило, примирення між потерпілим та обвинуваченим оформлялося у формі мирової угоди. Натомість цей КПК встановив норми, згідно яких:

— кримінальне провадження закривається згідно постанови прокурора, якщо потерпілий, а у випадках, передбачених цим КПК, його представник відмовився від обвинувачення у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення;

— у разі укладання угоди між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим суд вносить вирок на підставі зазначеної угоди.

Крім того, цей КПК ввів ще один вид угод у кримінальному провадженні, а саме угоду між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості, що є нововведенням. Таким чином, цим КПК передбачено два види угод у кримінальному провадженні: угода про примирення між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим; угода між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості.

22. Новим КПК визначено поняття слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій. Так, слідчими (розшуковими) діями є дії, спрямовані на отримання (збирання) доказів або перевірку вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні. Підставами для проведення слідчої (розшукової) дії є наявність достатніх відомостей, що вказують на можливість досягнення її мети. Негласними слідчими (розшуковими) діями є різновид слідчих (розшукових) дій, відомості про факт та методи проведення яких не підлягають розголошенню, за винятком випадків, передбачених цим КПК. Негласні слідчі (розшукові) дії проводяться у випадках, якщо відомості про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб. Негласні слідчі (розшукові) дії, передбачені статтями 260, 261, 262, 263, 264 (в частині дій, що проводяться на підставі ухвали слідчого судді), 267, 269, 269-1, 270, 271, 272, 274 цього КПК, проводяться виключно у кримінальному провадженні щодо тяжких або особливо тяжких злочинів.

23. Згідно Закону України №314-VII від 23 травня 2013 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України стосовно відповідальності юридичних осіб», який набрав чинності 09 травня 2014 року, введено юридичне поняття «юридична особа, щодо якої здійснюється провадження» та «представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження» та внесені відповідні зміни в цей КПК.

24. Відповідно до положень цього КПК на досудовому провадженні можуть бути оскаржені такі рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора:

— бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань після отримання заяви чи повідомлення про кримінальне правопорушення, у неповному вилученого майна згідно з вимогами статті 169 цього КПК, а також у нездійсненні інших процесуальних дій, які він зобов'язаний вчинити у визначений КПК України строк, — заявником, потерпілим, його представником чи законним представником, підозрюваним, його захисником чи законним представником, представником юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, володільцем тимчасово вилученого майна;

— рішення слідчого, прокурора про зупинення досудового розслідування — потерпілим, його представником чи законним представником, підозрюваним, його захисником чи законним представником;

— рішення слідчого про закриття кримінального провадження — заявником, потерпілим, його представником чи законним представником, представником юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження;

— рішення прокурора про закриття кримінального провадження та/або провадження щодо юридичної особи — заявником, потерпілим, його представником чи законним представником, підозрюваним, його захисником чи законним представником, представником юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження;

— рішення прокурора, слідчого про відмову у визнанні потерпілим — особою, якій відмовлено у визнанні потерпілою;

— рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора при застосуванні заходів безпеки — особами, до яких можуть бути застосовані заходи безпеки, передбачені законом;

— рішення слідчого, прокурора про відмову в задоволенні клопотання про проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій — особою, якій відмовлено у задоволенні клопотання, її представником, законним представником чи захисником;

— рішення слідчого, прокурора про зміну порядку досудового розслідування та продовження його згідно з правилами, передбаченими главою 39 цього КПК, — підозрюваним, його захисником чи законним представником, потерпілим, його представником чи законним представником;

— рішення прокурора про відмову в задоволенні скарги на недотримання розумних строків слідчим, прокурором під час досудового розслідування — особою, якій відмовлено у задоволенні скарги, її представником, законним представником чи захисником;

— повідомлення слідчого, прокурора про підозру після спливу одного місяця з дня повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку або двох місяців з дня повідомлення особі про підозру у вчиненні злочину, але не пізніше закриття прокурором кримінального провадження або звернення до суду із обвинувальним актом — підозрюваним, його захисником чи законним представником;

— відмова слідчого, прокурора в задоволенні клопотання про закриття кримінального провадження з підстав, передбачених пунктом 9-1 частини першої статті 284 цього КПК, — стороною захисту, іншою особою, права чи законні інтереси якої обмежуються під час досудового розслідування, її представником.

25. Цим КПК вирішуються питання спеціальної конфіскації, суть якої полягає у примусовому безоплатному вилученні за рішенням суду у власність держави грошей, цінно-

стей та іншого майна у випадках, визначених Кримінальним кодексом України, за умови вчинення умисного злочину або суспільно небезпечного діяння, що підпадає під ознаки діяння, передбаченого Особливою частиною КК України, за які передбачено основне покарання у виді позбавлення волі або штрафу понад три тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а так само передбаченою частиною першою статті 150, статтею 154, частинами другою і третьою статті 159-1, частиною першою статті 190, статтею 192, частиною першою статей 204, 209-1, 210, частинами першою і другою статей 212, 212-1, частиною першою статей 222, 229, 239-1, 239-2, частиною другою статті 244, частиною першою статей 248, 249, частинами першою і другою статті 300, частиною першою статей 301, 302, 310, 311, 313, 318, 319, 362, статтею 363, частиною першою статей 363-1, 364-1, 365-2 КК України.

Спеціальна конфіскація застосовується на підставі:

- обвинувального вироку суду;
- ухвали суду про звільнення особи від кримінальної відповідальності;
- ухвали суду про застосування примусових заходів медичного характеру;
- ухвали суду про застосування примусових заходів виховного характеру.

У випадках, коли об'єктом спеціальної конфіскації є майно, вилучене з цивільного обороту, вона може бути застосована на підставі:

- ухвали суду про закриття кримінального провадження з інших підстав, аніж звільнення особи від кримінальної відповідальності;
- ухвали суду, постановленої в порядку частини дев'ятої статті 100 цього КПК, за клопотанням слідчого чи прокурора, якщо кримінальне провадження закривається ними.

Спеціальна конфіскація застосовується у разі, якщо гроші, цінності та інше майно:

- а) одержані внаслідок вчинення злочину та/або є доходами від такого майна;
- б) призначалися (використовувалися) для схилення особи до вчинення злочину, фінансування та/або матеріального забезпечення злочину або винагороди за його вчинення;
- в) були предметом злочину, крім тих, що повертаються власнику (законному володільцю), а у разі, коли його не встановлено, — переходять у власність держави;
- г) були підшукані, виготовлені, пристосовані або використані як засоби чи знаряддя вчинення злочину, крім тих, що повертаються власнику (законному володільцю), який не знав і не міг знати про їх незаконне використання.

У разі якщо зазначені гроші, цінності та інше майно були повністю або частково перетворені в інше майно, спеціальній конфіскації підлягає повністю або частково перетворене майно. Якщо конфіскація зазначених грошей, цінностей та іншого майна на момент прийняття судом рішення про спеціальну конфіскацію неможлива внаслідок їх використання або неможливості виділення з набутого законним шляхом майна, або відчуження, або з інших причин, суд вносить рішення про конфіскацію грошової суми, що відповідає вартості такого майна.

Спеціальна конфіскація застосовується також у разі, коли особа не підлягає кримінальній відповідальності у зв'язку з недосягненням віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність, або неосудністю, або звільняється від кримінальної відповідальності чи покарання з підстав, передбачених КПК України, крім звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.

Гроші, цінності, в тому числі кошти, що знаходяться на банківських рахунках чи на зберіганні у банках або інших фінансових установах, інше майно підлягають спеціальній конфіскації у третьої особи, якщо вона набула таке майно від підозрюваного, обвинуваченого, особи, яка переслідується за вчинення суспільно небезпечного діяння у віці, з якого не настає кримінальна відповідальність, або в стані неосудності, чи іншої особи безоплатно, за ринкову ціну або за ціну вищу чи нижчу ринкової вартості, і знала або повинна була і могла знати, що таке майно відповідає будь-якій із ознак, зазначених у пунктах «а» — «г».

Вищезазначені відомості щодо третьої особи повинні бути встановлені в судовому порядку на підставі достатності доказів.

Спеціальна конфіскація не може бути застосована до майна, яке перебуває у власності добросовісного набувача.

Спеціальна конфіскація не застосовується до грошей, цінностей та іншого майна, які згідно із законом підлягають поверненню власнику (законному володільцю) або призначені для відшкодування шкоди, завданої злочинцем.

26. Цей КПК передбачає спеціальне досудове розслідування, яке відповідно до Глави 24-1 цього КПК здійснюється на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні щодо кримінальних правопорушень, передбачених статтями 109, 110, 110-2, 111, 112, 113, 114, 114-1, 115, 116, 118, частинами другою — п'ятою статті 191 (у випадку зловживання службовою особою своїм службовим становищем), статтями 209, 255-258, 258-1, 258-2, 258-3, 258-4, 258-5, 348, 364, 364-1, 365, 365-2, 368, 368-2, 368-3, 368-4, 369, 369-2, 370, 379, 400, 436, 436-1, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447 Кримінального кодексу України, стосовно підозрюваного, крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності та оголошений у міждержавний та/або міжнародний розшук. Здійснення спеціального досудового розслідування щодо інших кримінальних правопорушень не допускається, крім випадків, коли кримінальні правопорушення вчинені особами, які переховуються від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності або оголошені у міждержавний та/або міжнародний розшук, та вони розслідуються в одному кримінальному провадженні із кримінальними правопорушеннями, зазначеними у частині 2 ст.297-1 цього КПК, а виділення матеріалів щодо них може негативно вплинути на повноту досудового розслідування та судового розгляду.

27. Цим КПК також передбачені інші нововведення, які зазначені у відповідних статтях цього КПК. Зазначені нововведення в значній мірі не тільки змінили змістову частину процесуальних документів, але й започаткували створення нових процесуальних документів, які колишній КПК не передбачав.

Даний Науково-практичний коментар також містить зразки процесуальних документів, які застосовуються у кримінальному провадженні за цим КПК.

Що ж стосується зразків процесуальних документів, ініціювання та винесення яких віднесено до компетенції сторони обвинувачення, то в даному Науково-практичному коментарі вони наводяться як рекомендаційні, оскільки Міністерством внутрішніх справ України спільно з фахівцями Генеральної прокуратури України розроблено бланки та зразки цих процесуальних документів.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ.....	14
Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	17
Глава 1. Кримінальне процесуальне законодавство України та сфера його дії.....	17
Стаття 1. Кримінальне процесуальне законодавство України.....	17
Стаття 2. Завдання кримінального провадження.....	28
Стаття 3. Визначення основних термінів Кодексу.....	29
Стаття 4. Дія Кодексу в просторі.....	34
Стаття 5. Дія Кодексу в часі.....	36
Стаття 6. Дія Кодексу за колом осіб.....	36
Глава 2. Засади кримінального провадження.....	37
Стаття 7. Загальні засади кримінального провадження.....	37
Стаття 8. Верховенство права.....	40
Стаття 9. Законність.....	42
Стаття 10. Рівність перед законом і судом.....	43
Стаття 11. Повага до людської гідності.....	45
Стаття 12. Забезпечення права на свободу та особисту недоторканність.....	46
Стаття 13. Недоторканність житла чи іншого володіння особи.....	47
Стаття 14. Таємниця спілкування.....	48
Стаття 15. Невтручання у приватне життя.....	49
Стаття 16. Недоторканність права власності.....	50
Стаття 17. Презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини.....	51
Стаття 18. Свобода від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї.....	52
Стаття 19. Заборона двічі притягувати до кримінальної відповідальності за одне і те саме правопорушення.....	53
Стаття 20. Забезпечення права на захист.....	53
Стаття 21. Доступ до правосуддя та обов'язковість судових рішень.....	54
Стаття 22. Змагальність сторін та свобода в поданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості.....	55
Стаття 23. Безпосередність дослідження показань, речей і документів.....	57
Стаття 24. Забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності.....	58
Стаття 25. Публічність.....	58
Стаття 26. Диспозитивність.....	59
Стаття 27. Гласність і відкритість судового провадження та повне фіксування технічними засобами судового засідання і процесуальних дій.....	60
Стаття 28. Розумні строки.....	61
Стаття 29. Мова, якою здійснюється кримінальне провадження.....	65
Глава 3. Суд, сторони та інші учасники кримінального провадження.....	67
Коментар до § 1. Суд і підсудність.....	67
§ 1. Суд і підсудність.....	68
Стаття 30. Здійснення правосуддя судом.....	68
Стаття 31. Склад суду.....	68
Стаття 32. Територіальна підсудність.....	70
Стаття 33. Інстанційна підсудність.....	76
Стаття 33-1. Предметна підсудність Вищого антикорупційного суду.....	77
Стаття 34. Направлення кримінального провадження з одного суду до іншого.....	79
Стаття 35. Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система. Визначення складу суду.....	81

§ 2. Сторона обвинувачення.....	84
Стаття 36. Прокурор.....	84
Стаття 37. Призначення та заміна прокурора.....	88
Стаття 38. Орган досудового розслідування.....	92
Стаття 39. Керівник органу досудового розслідування.....	103
Стаття 40. Слідчий органу досудового розслідування.....	104
Стаття 41. Оперативні підрозділи.....	107
§ 3. Сторона захисту.....	110
Стаття 42. Підозрюваний, обвинувачений.....	110
Стаття 43. Виправданий, засуджений.....	113
Стаття 44. Законний представник підозрюваного, обвинуваченого.....	113
Стаття 45. Захисник.....	114
Стаття 46. Загальні правила участі захисника у кримінальному провадженні.....	116
Стаття 47. Обов'язки захисника.....	122
Стаття 48. Залучення захисника.....	124
Стаття 49. Залучення захисника слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням.....	125
Стаття 50. Підтвердження повноважень захисника.....	165
Стаття 51. Договір із захисником.....	175
Стаття 52. Обов'язкова участь захисника.....	179
Стаття 53. Залучення захисника для проведення окремої процесуальної дії.....	184
Стаття 54. Відмова від захисника або його заміна.....	187
Коментар до § 4. Потерпілий і його представник.....	189
§ 4. Потерпілий і його представник.....	191
Стаття 55. Потерпілий.....	191
Стаття 56. Права потерпілого.....	193
Стаття 57. Обов'язки потерпілого.....	194
Стаття 58. Представник потерпілого.....	194
Стаття 59. Законний представник потерпілого.....	199
§ 5. Інші учасники кримінального провадження.....	199
Стаття 60. Заявник.....	199
Стаття 61. Цивільний позивач.....	223
Стаття 62. Цивільний відповідач.....	227
Стаття 63. Представник цивільного позивача, цивільного відповідача.....	229
Стаття 64. Законний представник цивільного позивача.....	230
Стаття 64-1. Представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження.....	231
Стаття 64-2. Третя особа, щодо майна якої вирішується питання про арешт.....	235
Стаття 65. Свідок.....	238
Стаття 66. Права та обов'язки свідка.....	240
Стаття 67. Відповідальність свідка.....	242
Стаття 68. Перекладач.....	242
Стаття 69. Експерт.....	245
Стаття 70. Відповідальність експерта.....	249
Стаття 71. Спеціаліст.....	250
Стаття 72. Відповідальність спеціаліста.....	254
Стаття 72-1. Представник персоналу органу пробації.....	254
Стаття 73. Секретар судового засідання.....	257
Стаття 74. Судовий розпорядник.....	259
Коментар до § 6. Відводи.....	262
§ 6. Відводи.....	263
Стаття 75. Обставини, що виключають участь слідчого судді, судді або присяжного в кримінальному провадженні.....	263
Стаття 76. Недопустимість повторної участі судді в кримінальному провадженні.....	263
Стаття 77. Підстави для відводу прокурора, слідчого.....	264

Стаття 78. Підстави для відводу захисника, представника.....	264
Стаття 79. Підстави для відводу спеціаліста, представника персоналу органу пробації, перекладача, експерта, секретаря судового засідання.....	265
Стаття 80. Заява про відвід	265
Стаття 81. Порядок вирішення питання про відвід	271
Стаття 82. Наслідки відводу слідчого судді, судді	271
Стаття 83. Наслідки відводу слідчого, прокурора, захисника, представника, експерта, спеціаліста, представника персоналу органу пробації, перекладача.....	271
Коментар до Глави 4. Докази і доказування.....	272
Глава 4. Докази і доказування.....	274
§ 1. Поняття доказів, належність та допустимість при визнанні відомостей доказами	274
Стаття 84. Докази	274
Стаття 85. Належність доказів.....	275
Стаття 86. Допустимість доказу.....	275
Стаття 87. Недопустимість доказів, отриманих внаслідок істотного порушення прав та свобод людини	275
Стаття 88. Недопустимість доказів та відомостей, які стосуються особи підозрюваного, обвинуваченого.....	276
Стаття 88-1. Недопустимість доказів, отриманих у справах про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави	277
Стаття 89. Визнання доказів недопустимими	279
Стаття 90. Значення рішень інших судів у питаннях допустимості доказів	281
§ 2. Доказування	282
Стаття 91. Обставини, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні	282
Стаття 92. Обов'язок доказування	282
Стаття 93. Збирання доказів	283
Стаття 94. Оцінка доказів	283
§ 3. Показання.....	284
Стаття 95. Показання.....	284
Стаття 96. З'ясування достовірності показань свідка	285
Стаття 97. Показання з чужих слів.....	285
§ 4. Речові докази і документи	286
Стаття 98. Речові докази	286
Стаття 99. Документи.....	287
Стаття 100. Зберігання речових доказів і документів та вирішення питання про спеціальну конфіскацію	288
§ 5. Висновок експерта	299
Стаття 101. Висновок експерта	299
Стаття 102. Зміст висновку експерта	300
Глава 5. Фіксування кримінального провадження. Процесуальні рішення	303
Стаття 103. Форми фіксування кримінального провадження.....	303
Стаття 104. Протокол	304
Стаття 105. Додатки до протоколів.....	305
Стаття 106. Підготовка протоколу та додатка	305
Стаття 107. Застосування технічних засобів фіксування кримінального провадження.....	306
Стаття 108. Журнал судового засідання.....	309
Стаття 109. Реєстр матеріалів досудового розслідування.....	310
Стаття 110. Процесуальні рішення	310
Глава 6. Повідомлення.....	311
Стаття 111. Поняття повідомлення у кримінальному провадженні.....	311
Стаття 112. Зміст повідомлення	312
Коментар до Глави 7. Процесуальні строки.	313
Глава 7. Процесуальні строки	313
Стаття 113. Поняття процесуальних строків.....	313

Стаття 114. Встановлення процесуальних строків прокурором, слідчим суддею, судом.....	314
Стаття 115. Обчислення процесуальних строків	316
Стаття 116. Додержання процесуальних строків.....	317
Стаття 117. Поновлення процесуального строку.....	317
Глава 8. Процесуальні витрати	317
Стаття 118. Види процесуальних витрат	317
Стаття 119. Зменшення розміру процесуальних витрат або звільнення від їх оплати, відстрочення та розстрочення процесуальних витрат.....	318
Стаття 120. Витрати на правову допомогу.....	319
Стаття 121. Витрати, пов'язані із прибуттям до місця досудового розслідування або судового провадження	364
Стаття 122. Витрати, пов'язані із залученням потерпілих, свідків, спеціалістів, перекладачів та експертів	365
Стаття 123. Витрати, пов'язані із зберіганням і пересиланням речей і документів	369
Стаття 124. Розподіл процесуальних витрат	369
Стаття 125. Визначення розміру процесуальних витрат	370
Стаття 126. Рішення щодо процесуальних витрат.....	370
Глава 9. Відшкодування (компенсація) шкоди у кримінальному провадженні, цивільний позов, виплата винагороди викривачу	370
Стаття 127. Відшкодування (компенсація) шкоди потерпілому	370
Стаття 128. Цивільний позов у кримінальному провадженні.....	373
Стаття 129. Вирішення цивільного позову в кримінальному провадженні	378
Стаття 130. Відшкодування (компенсація) шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю	378
Стаття 130-1. Виплата винагороди викривачу	380
Розділ II ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ	381
Глава 10. Заходи забезпечення кримінального провадження і підстави їх застосування.....	381
Стаття 131. Види заходів забезпечення кримінального провадження.....	381
Стаття 132. Загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження.....	382
Коментар до Глави 11. Виклик слідчим, прокурором, судовий виклик і привід.....	384
Глава 11. Виклик слідчим, прокурором, судовий виклик і привід	385
Стаття 133. Виклик слідчим, прокурором	385
Стаття 134. Судовий виклик	385
Стаття 135. Порядок здійснення виклику в кримінальному провадженні	385
Стаття 136. Підтвердження отримання особою повістки про виклик або ознайомлення з її змістом іншим шляхом	386
Стаття 137. Зміст повістки про виклик	386
Стаття 138. Поважні причини неприбуття особи на виклик.....	390
Стаття 139. Наслідки неприбуття на виклик	390
Стаття 140. Привід.....	393
Стаття 141. Клопотання про здійснення приводу.....	393
Стаття 142. Розгляд клопотання про здійснення приводу	395
Стаття 143. Виконання ухвали про здійснення приводу.....	395
Коментар до Глави 12. Накладення грошового стягнення.	396
Глава 12. Накладення грошового стягнення.	397
Стаття 144. Загальні положення накладення грошового стягнення.....	397
Стаття 145. Клопотання про накладення грошового стягнення	397
Стаття 146. Розгляд питання про накладення грошового стягнення на особу.....	399
Стаття 147. Скасування ухвали про накладення грошового стягнення.....	399
Коментар до Глави 13. Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом.	401
Глава 13. Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом	402

Стаття 148. Загальні положення тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом та тимчасового вилучення документів, які посвідчують користування спеціальним правом	402
Стаття 149. Наслідки тимчасового вилучення документів, які посвідчують користування спеціальним правом	403
Стаття 150. Клопотання про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом.....	403
Стаття 151. Розгляд клопотання про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом.....	405
Стаття 152. Вирішення питання про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом.....	406
Стаття 153. Продовження строку тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом.....	406
Коментар до Глави 14. Відсторонення від посади	407
Глава 14. Відсторонення від посади	408
Стаття 154. Загальні положення відсторонення від посади.....	408
Стаття 155. Клопотання про відсторонення від посади	408
Стаття 155-1. Тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності та продовження строку такого тимчасового відсторонення	410
Стаття 156. Розгляд клопотання про відсторонення від посади.....	413
Стаття 157. Вирішення питання про відсторонення від посади	415
Стаття 158. Продовження строку відсторонення від посади та його скасування.....	416
Коментар до Глави 15. Тимчасовий доступ до речей і документів.	416
Глава 15. Тимчасовий доступ до речей і документів	424
Стаття 159. Загальні положення тимчасового доступу до речей і документів	424
Стаття 160. Клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів	424
Стаття 161. Речі і документи, до яких заборонено доступ.....	427
Стаття 162. Речі і документи, які містять охоронювану законом таємницю.....	427
Стаття 163. Розгляд клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів.....	427
Стаття 164. Ухвала про тимчасовий доступ до речей і документів	428
Стаття 165. Виконання ухвали слідчого судді, суду про тимчасовий доступ до речей і документів.....	429
Стаття 166. Наслідки невиконання ухвали слідчого судді, суду про тимчасовий доступ до речей і документів.....	429
Коментар до Глави 16. Тимчасове вилучення майна	430
Глава 16. Тимчасове вилучення майна.....	431
Стаття 167. Підстави тимчасового вилучення майна	431
Стаття 168. Порядок тимчасового вилучення майна.....	431
Стаття 169. Припинення тимчасового вилучення майна	432
Коментар до Глави 17. Арешт майна	432
Глава 17. Арешт майна	434
Стаття 170. Накладення арешту на майно.....	434
Стаття 171. Клопотання про арешт майна.....	442
Стаття 172. Розгляд клопотання про арешт майна	446
Стаття 173. Вирішення питання про арешт майна.....	446
Стаття 174. Скасування арешту майна	450
Стаття 175. Виконання ухвали про арешт майна.....	450
Глава 18. Запобіжні заходи, затримання особи	451
Коментар до § 1. Запобіжні заходи, затримання особи на підставі ухвали слідчого судді, суду.....	451
§ 1. Запобіжні заходи, затримання особи на підставі ухвали слідчого судді, суду.....	454
Стаття 176. Загальні положення про запобіжні заходи	454
Стаття 177. Мета і підстави застосування запобіжних заходів	456

Стаття 178. Обставини, що враховуються при обранні запобіжного заходу	456
Стаття 179. Особисте зобов'язання.....	459
Стаття 180. Особиста порука.....	460
Стаття 181. Домашній арешт	462
Стаття 182. Застава.....	472
Стаття 183. Тримання під вартою	477
Стаття 184. Клопотання слідчого, прокурора про застосування запобіжних заходів	479
Стаття 185. Відкликання, зміна або доповнення клопотання про застосування запобіжного заходу.....	491
Стаття 186. Строки розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу	492
Стаття 187. Забезпечення прибуття особи для розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу.....	492
Стаття 188. Клопотання про дозвіл на затримання з метою приводу	493
Стаття 189. Розгляд клопотання про дозвіл на затримання з метою приводу	494
Стаття 190. Ухвала про дозвіл на затримання з метою приводу	494
Стаття 191. Дії уповноважених службових осіб після затримання на підставі ухвали слідчого судді, суду про дозвіл на затримання	495
Стаття 192. Подання клопотання про застосування запобіжного заходу після затримання особи без ухвали про дозвіл на затримання.....	496
Стаття 193. Порядок розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу	496
Стаття 194. Застосування запобіжного заходу.....	498
Стаття 195. Застосування електронних засобів контролю	503
Стаття 196. Ухвала про застосування запобіжних заходів	515
Стаття 197. Строк дії ухвали про тримання під вартою, продовження строку тримання під вартою	517
Стаття 198. Значення висновків, що містяться в ухвалі про застосування запобіжних заходів.....	518
Стаття 199. Порядок продовження строку тримання під вартою.....	518
Стаття 200. Клопотання слідчого, прокурора про зміну запобіжного заходу.....	519
Стаття 201. Клопотання підозрюваного, обвинуваченого про зміну запобіжного заходу.....	519
Стаття 202. Порядок звільнення особи з-під варти	522
Стаття 203. Негайне припинення дії запобіжних заходів	523
Стаття 204. Заборона затримання без дозволу слідчого судді, суду.....	523
Стаття 205. Виконання ухвали щодо обрання запобіжного заходу	523
Стаття 206. Загальні обов'язки судді щодо захисту прав людини	524
Коментар до § 2. Затримання особи без ухвали слідчого судді, суду.	525
§ 2. Затримання особи без ухвали слідчого судді, суду.....	527
Стаття 207. Законне затримання	527
Стаття 208. Затримання уповноваженою службовою особою.....	529
Стаття 209. Момент затримання.....	539
Стаття 210. Доставлення до органу досудового розслідування	539
Стаття 211. Строк затримання особи без ухвали слідчого судді, суду	539
Стаття 212. Особа, відповідальна за перебування затриманих.....	539
Стаття 213. Повідомлення інших осіб про затримання.....	540
Розділ III ДОСУДОВЕ РОЗСЛІДУВАННЯ	542
Глава 19. Загальні положення досудового розслідування	542
Стаття 214. Початок досудового розслідування	542
Стаття 215. Досудове розслідування злочинів і кримінальних проступків.....	560
Стаття 216. Підслідність	561
Стаття 217. Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування	567
Стаття 218. Місце проведення досудового розслідування.....	568
Стаття 219. Строки досудового розслідування	569
Стаття 220. Розгляд клопотань під час досудового розслідування	572

Стаття 221. Ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення	573
Стаття 222. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування	574
Коментар до Глави 20. Слідчі (розшукові) дії	575
Глава 20. Слідчі (розшукові) дії	581
Стаття 223. Вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій	581
Стаття 224. Допит	582
Стаття 225. Допит свідка, потерпілого під час досудового розслідування в судовому засіданні	596
Стаття 226. Особливості допиту малолітньої або неповнолітньої особи	601
Стаття 227. Участь законного представника, педагога, психолога або лікаря у слідчих (розшукових) діях за участю малолітньої або неповнолітньої особи	606
Стаття 228. Пред'явлення особи для впізнання	607
Стаття 229. Пред'явлення речей для впізнання	613
Стаття 230. Пред'явлення трупа для впізнання	615
Стаття 231. Протокол пред'явлення для впізнання	616
Стаття 232. Проведення допиту, впізнання у режимі відеоконференції під час досудового розслідування	617
Стаття 233. Проникнення до житла чи іншого володіння особи	619
Стаття 234. Обшук	624
Стаття 235. Ухвала про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи	629
Стаття 236. Виконання ухвали про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи	630
Стаття 237. Огляд	635
Стаття 238. Огляд трупа	638
Стаття 239. Огляд трупа, пов'язаний з ексгумацією	644
Стаття 240. Слідчий експеримент	646
Стаття 241. Освідування особи	649
Стаття 242. Підстави проведення експертизи	653
Стаття 243. Порядок залучення експерта	667
Стаття 244. Розгляд слідчим суддею клопотання про проведення експертизи	668
Стаття 245. Отримання зразків для експертизи	673
Коментар до Глави 21. Негласні слідчі (розшукові) дії	682
Глава 21. Негласні слідчі (розшукові) дії	693
§ 1. Загальні положення про негласні слідчі (розшукові) дії	693
Стаття 246. Підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій	693
Стаття 247. Слідчий суддя, який здійснює розгляд клопотань щодо негласних слідчих (розшукових) дій	694
Стаття 248. Розгляд клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії	695
Стаття 249. Строк дії ухвали слідчого судді про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії	699
Стаття 250. Проведення негласної слідчої (розшукової) дії до постановлення ухвали слідчого судді	700
Стаття 251. Вимоги до постанови слідчого, прокурора про проведення негласних слідчих (розшукових) дій	700
Стаття 252. Фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій	701
Стаття 253. Повідомлення осіб, щодо яких проводилися негласні слідчі (розшукові) дії	702
Стаття 254. Заходи щодо захисту інформації, отриманої в результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій	702
Стаття 255. Заходи щодо захисту інформації, яка не використовується у кримінальному провадженні	703

Стаття 256. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні.....	703
Стаття 257. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій в інших цілях або передавання інформації	703
§ 2. Втручання у приватне спілкування	704
Стаття 258. Загальні положення про втручання у приватне спілкування.....	704
Стаття 259. Збереження інформації	705
Стаття 260. Аудіо-, відеоконтроль особи	705
Стаття 261. Накладення арешту на кореспонденцію.....	705
Стаття 262. Огляд і виїмка кореспонденції	706
Стаття 263. Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж	706
Стаття 264. Зняття інформації з електронних інформаційних систем.....	707
Стаття 265. Фіксація та збереження інформації, отриманої з телекомунікаційних мереж за допомогою технічних засобів та в результаті зняття відомостей з електронних інформаційних систем	707
Стаття 266. Дослідження інформації, отриманої при застосуванні технічних засобів	707
§ 3. Інші види негласних слідчих (розшукових) дій	708
Стаття 267. Обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи	708
Стаття 268. Установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу.....	708
Стаття 269. Спостереження за особою, річчю або місцем.....	709
Стаття 269-1. Моніторинг банківських рахунків	709
Стаття 270. Аудіо-, відеоконтроль місця.....	710
Стаття 271. Контроль за вчиненням злочину	710
Стаття 272. Виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації.....	711
Стаття 273. Засоби, що використовуються під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій.....	712
Стаття 274. Негласне отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження	713
Стаття 275. Використання конфіденційного співробітництва.....	713
Глава 22. Повідомлення про підозру	713
Стаття 276. Випадки повідомлення про підозру.....	713
Стаття 277. Зміст письмового повідомлення про підозру.....	714
Стаття 278. Вручення письмового повідомлення про підозру	716
Стаття 279. Зміна повідомлення про підозру	717
Глава 23. Зупинення досудового розслідування.....	717
Стаття 280. Підстави та порядок зупинення досудового розслідування після повідомлення особі про підозру.....	717
Стаття 281. Розшук підозрюваного.....	719
Стаття 282. Відновлення досудового розслідування.....	720
Глава 24. Закінчення досудового розслідування. Продовження строку досудового розслідування	721
§ 1. Форми закінчення досудового розслідування	721
Стаття 283. Загальні положення закінчення досудового розслідування	721
Стаття 284. Закриття кримінального провадження та провадження щодо юридичної особи	722
§ 2. Звільнення особи від кримінальної відповідальності	730
Стаття 285. Загальні положення кримінального провадження під час звільнення особи від кримінальної відповідальності	730
Стаття 286. Порядок звільнення від кримінальної відповідальності	731
Стаття 287. Клопотання прокурора про звільнення від кримінальної відповідальності.....	731
Стаття 288. Розгляд питання про звільнення від кримінальної відповідальності.....	732
Стаття 289. Відновлення провадження при відмові від поручительства.....	733

§ 3. Звернення до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру.....	734
Стаття 290. Відкриття матеріалів іншої стороні.....	734
Стаття 291. Обвинувальний акт і реєстр матеріалів досудового розслідування.....	737
Стаття 292. Клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру.....	739
Стаття 293. Надання копії обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру та реєстру матеріалів досудового розслідування.....	743
§ 4. Продовження строку досудового розслідування.....	743
Стаття 294. Загальні положення продовження строку досудового розслідування.....	743
Стаття 295. Порядок продовження строку досудового розслідування прокурором.....	744
Стаття 295-1. Порядок продовження строку досудового розслідування слідчим суддею	746
Коментар до Глави 24 ¹ Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень	748
Глава 24 ¹ Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень.....	750
Стаття 297-1. Загальні положення спеціального досудового розслідування	750
Стаття 297-2. Клопотання слідчого, прокурора про здійснення спеціального досудового розслідування.....	751
Стаття 297-3. Розгляд клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування.....	752
Стаття 297-4. Вирішення питання про здійснення спеціального досудового розслідування.....	752
Стаття 297-5. Порядок вручення процесуальних документів підозрюваному при здійсненні спеціального досудового розслідування.....	753
Глава 25. Особливості досудового розслідування кримінальних проступків.....	754
Стаття 298. Загальні положення досудового розслідування кримінальних проступків.....	754
Стаття 299. Запобіжні заходи під час досудового розслідування кримінальних проступків	754
Стаття 300. Слідчі (розшукові) дії, негласні слідчі (розшукові) дії та інші дії під час досудового розслідування кримінальних проступків.....	754
Стаття 301. Особливості закінчення досудового розслідування кримінальних проступків	755
Стаття 302. Клопотання прокурора про розгляд обвинувального акта у спрощеному провадженні	756
Глава 26. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування	758
Коментар до § 1. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування чи прокурора під час досудового розслідування.....	758
§ 1. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування чи прокурора під час досудового розслідування.....	761
Стаття 303. Рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача або прокурора, які можуть бути оскаржені під час досудового розслідування, та право на оскарження	761
Стаття 304. Строк подання скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача чи прокурора, її повернення або відмова відкриття провадження	777
Стаття 305. Правові наслідки подання скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача чи прокурора під час досудового розслідування.....	778
Стаття 306. Порядок розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача чи прокурора під час досудового розслідування	779
Стаття 307. Рішення слідчого судді за результатами розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача чи прокурора під час досудового розслідування	780
Стаття 308. Оскарження недотримання розумних строків	780
Коментар до § 2. Оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування.....	781

§ 2. Оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування	781
Стаття 309. Ухвали слідчого судді, які можуть бути оскаржені під час досудового розслідування	781
Стаття 310. Порядок оскарження ухвал слідчого судді	782
§ 3. Оскарження слідчим рішень, дій чи бездіяльності прокурора	782
Стаття 311. Рішення, дії чи бездіяльність прокурора, які можуть оскаржуватися слідчим або дізнавачем	782
Стаття 312. Порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності прокурора	783
Стаття 313. Порядок вирішення скарги на рішення, дії чи бездіяльність прокурора	784
Розділ IV СУДОВЕ ПРОВАДЖЕННЯ У ПЕРШІЙ ІНСТАНЦІЇ	785
Коментар до Глави 27 Підготовче провадження	785
Глава 27. Підготовче провадження	792
Стаття 314. Підготовче судове засідання	792
Стаття 314-1. Складання досудової доповіді	793
Стаття 315. Вирішення питань, пов'язаних з підготовкою до судового розгляду	809
Стаття 316. Закінчення підготовчого провадження і призначення судового розгляду	812
Стаття 317. Матеріали кримінального провадження (кримінальна справа) та право на ознайомлення з ними	812
Глава 28. Судовий розгляд	813
Коментар до § 1. Загальні положення судового розгляду	813
§ 1. Загальні положення судового розгляду	818
Стаття 318. Строки і загальний порядок судового розгляду	818
Стаття 319. Незмінність складу суду	818
Стаття 320. Запасний суддя	819
Стаття 321. Головуючий у судовому засіданні	820
Стаття 322. Безперервність судового розгляду	820
Стаття 323. Наслідки неприбуття обвинуваченого	821
Стаття 324. Наслідки неприбуття прокурора і захисника	825
Стаття 325. Наслідки неприбуття потерпілого	825
Стаття 326. Наслідки неприбуття цивільного позивача, цивільного відповідача, їх представників, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження	825
Стаття 327. Наслідки неприбуття свідка, спеціаліста, перекладача, представника уповноваженого органу з питань пробації і експерта	826
Стаття 328. Право перебувати в залі судового засідання	826
Стаття 329. Обов'язки присутніх у залі судового засідання	826
Стаття 330. Заходи до порушників порядку судового засідання	827
Стаття 331. Обрання, скасування або зміна запобіжного заходу в суді	828
Стаття 332. Проведення експертизи за ухвалою суду	829
Стаття 333. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження та проведення слідчих (розшукових) дій під час судового провадження	830
Стаття 334. Об'єднання і виділення матеріалів кримінального провадження	836
Стаття 335. Зупинення судового провадження	837
Стаття 336. Проведення процесуальних дій у режимі відеоконференції під час судового провадження	837
§ 2. Межі судового розгляду	841
Стаття 337. Визначення меж судового розгляду	841
Стаття 338. Зміна обвинувачення в суді	842
Стаття 339. Висунення додаткового обвинувачення, початок провадження щодо юридичної особи під час судового розгляду	844
Стаття 340. Відмова від підтримання державного обвинувачення	846
Стаття 341. Погодження зміни обвинувачення, висунення нового обвинувачення, відмови від підтримання державного обвинувачення та початку провадження щодо юридичної особи під час судового розгляду	846

Коментар до § 3. Процедура судового розгляду.....	847
§ 3. Процедура судового розгляду	855
Стаття 342. Відкриття судового засідання	855
Стаття 343. Повідомлення про повне фіксування судового розгляду технічними засобами	855
Стаття 344. Оголошення складу суду і роз'яснення права відводу	855
Стаття 345. Повідомлення про права і обов'язки	855
Стаття 346. Заборона присутності свідків у залі судового засідання	855
Стаття 347. Початок судового розгляду	856
Стаття 348. Роз'яснення обвинуваченому суті обвинувачення	856
Стаття 349. Визначення обсягу доказів, що підлягають дослідженню, та порядку їх дослідження	857
Стаття 350. Розгляд судом клопотань учасників судового провадження	862
Стаття 351. Допит обвинуваченого	862
Стаття 352. Допит свідка	862
Стаття 353. Допит потерпілого	864
Стаття 354. Особливості допиту малолітнього або неповнолітнього свідка чи потерпілого	864
Стаття 355. Пред'явлення для впізнання	865
Стаття 356. Допит експерта в суді	866
Стаття 357. Дослідження речових доказів	866
Стаття 358. Дослідження документів	867
Стаття 359. Дослідження звуко- і відеозаписів	867
Стаття 360. Консультації та роз'яснення спеціаліста	867
Стаття 361. Огляд на місці	867
Стаття 362. Дії суду при встановленні в судовому засіданні неосудності обвинуваченого	868
Стаття 363. Закінчення з'ясування обставин та перевірки їх доказами	868
Стаття 364. Судові дебати	868
Стаття 365. Останнє слово обвинуваченого	869
Стаття 366. Вихід суду для ухвалення вироку	869
Стаття 367. Таємниця наради суддів	870
Стаття 368. Питання, що вирішуються судом при ухваленні вироку	870
Коментар до Глави 29. Судові рішення	873
Глава 29. Судові рішення	875
Стаття 369. Види судових рішень	875
Стаття 370. Законність, обґрунтованість і вмотивованість судового рішення	875
Стаття 371. Порядок ухвалення судових рішень, їх форма	876
Стаття 372. Зміст ухвали	877
Стаття 373. Види вироків	877
Стаття 374. Зміст вироку	878
Стаття 375. Ухвалення судового рішення і окрема думка судді	880
Стаття 376. Проголошення судового рішення	881
Стаття 377. Звільнення обвинуваченого з-під варті	882
Стаття 378. Заходи піклування про неповнолітніх, непрацездатних і збереження майна обвинуваченого	883
Стаття 379. Виправлення описок і очевидних арифметичних помилок у судовому рішенні	885
Стаття 380. Роз'яснення судового рішення	885
Глава 30. Особливі порядки провадження в суді першої інстанції	886
§ 1. Спрощене провадження щодо кримінальних проступків	886
Стаття 381. Загальні положення спрощеного провадження щодо кримінальних проступків	886
Стаття 382. Розгляд обвинувального акта у спрощеному провадженні	887

§ 2. Провадження в суді присяжних	888
Стаття 383. Порядок провадження в суді присяжних	888
Стаття 384. Роз'яснення права на суд присяжних	893
Стаття 385. Виклик присяжних	895
Стаття 386. Права і обов'язки присяжного	896
Стаття 387. Відбір присяжних у суді	896
Стаття 388. Приведення присяжних до присяги	897
Стаття 389. Недопустимість незаконного впливу на присяжного	898
Стаття 390. Усунення присяжного	898
Стаття 391. Порядок наради і голосування в суді присяжних	899
Розділ V СУДОВЕ ПРОВАДЖЕННЯ З ПЕРЕГЛЯДУ СУДОВИХ РІШЕНЬ	900
Глава 31. Провадження в суді апеляційної інстанції	900
Стаття 392. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку	900
Стаття 393. Право на апеляційне оскарження	904
Стаття 394. Особливості апеляційного оскарження окремих судових рішень	907
Стаття 395. Порядок і строки апеляційного оскарження	908
Стаття 396. Вимоги до апеляційної скарги	909
Стаття 397. Дії суду першої інстанції після одержання апеляційних скарг	914
Стаття 398. Прийняття апеляційної скарги судом апеляційної інстанції	914
Стаття 399. Залишення апеляційної скарги без руху, її повернення або відмова відкриття провадження	915
Стаття 400. Наслідки подання апеляційної скарги	916
Стаття 401. Підготовка до апеляційного розгляду	917
Стаття 402. Заперечення на апеляційну скаргу	918
Стаття 403. Відмова від апеляційної скарги, зміна і доповнення апеляційної скарги під час апеляційного провадження	919
Стаття 404. Межі перегляду судом апеляційної інстанції	920
Стаття 405. Апеляційний розгляд	920
Стаття 406. Письмове апеляційне провадження	922
Стаття 407. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги	923
Стаття 408. Зміна вироку або ухвали суду судом апеляційної інстанції	923
Стаття 409. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом апеляційної інстанції	924
Стаття 410. Неповнота судового розгляду	925
Стаття 411. Невідповідність висновків суду першої інстанції фактичним обставинам кримінального провадження	926
Стаття 412. Істотні порушення вимог кримінального процесуального закону	927
Стаття 413. Неправильне застосування закону України про кримінальну відповідальність	927
Стаття 414. Невідповідність призначеного судом покарання ступеню тяжкості кримінального правопорушення та особі обвинуваченого	928
Стаття 415. Підстави для призначення нового розгляду в суді першої інстанції	928
Стаття 416. Особливості нового розгляду судом першої інстанції	931
Стаття 417. Закриття кримінального провадження судом апеляційної інстанції	932
Стаття 418. Судові рішення суду апеляційної інстанції	932
Стаття 419. Зміст ухвали суду апеляційної інстанції	933
Стаття 420. Вирок, ухвала про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру суду апеляційної інстанції	933
Стаття 421. Недопустимість погіршення правового становища обвинуваченого	934
Стаття 422. Порядок перевірки ухвал слідчого судді	935
Стаття 423. Повернення матеріалів кримінального провадження	937
Коментар до Глави 32 Провадження у суді касаційної інстанції	937
Глава 32. Провадження в суді касаційної інстанції	940

Стаття 424. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку	940
Стаття 425. Право на касаційне оскарження	941
Стаття 426. Порядок і строки касаційного оскарження	943
Стаття 427. Вимоги до касаційної скарги	943
Стаття 428. Відкриття касаційного провадження	943
Стаття 429. Залишення касаційної скарги без руху або її повернення	944
Стаття 430. Підготовка касаційного розгляду	944
Стаття 431. Заперечення на касаційну скаргу	945
Стаття 432. Відмова від касаційної скарги, зміна і доповнення касаційної скарги під час касаційного провадження	945
Стаття 433. Межі перегляду судом касаційної інстанції	945
Стаття 434. Касаційний розгляд	946
Стаття 434-1. Підстави для передачі кримінального провадження на розгляд палати, об'єднаної або Великої Палати Верховного Суду	946
Стаття 434-2. Порядок передачі кримінального провадження на розгляд палати, об'єднаної палати, Великої Палати Верховного Суду	947
Стаття 435. Письмове касаційне провадження	948
Стаття 436. Повноваження суду касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги	948
Стаття 437. Недопустимість погіршення правового становища виправданого та засудженого	949
Стаття 438. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції	949
Стаття 439. Новий розгляд справи після скасування судового рішення судом касаційної інстанції	949
Стаття 440. Закриття кримінального провадження судом касаційної інстанції	950
Стаття 441. Судові рішення суду касаційної інстанції	950
Стаття 442. Зміст ухвали суду касаційної інстанції	950
Стаття 443. Повернення матеріалів кримінального провадження	951
<i>{Главу 33 «Провадження у Верховному Суді України» виключено згідно із Законом № 2147-VIII від 03.10.2017}</i>	951
Коментар до Глави 34. Провадження за нововиявленими або виключними обставинами	951
Глава 34. Провадження за нововиявленими або виключними обставинами	952
Стаття 459. Підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами	952
Стаття 460. Право подати заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами	953
Стаття 461. Строк звернення про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами	953
Стаття 462. Вимоги до заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами	954
Стаття 463. Порядок подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами	955
Стаття 464. Відкриття кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами	956
Стаття 465. Відмова від заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами та її наслідки	956
Стаття 466. Порядок здійснення перегляду судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами	957
Стаття 467. Судове рішення за наслідками кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами	957
Коментар до Розділу VI Особливі порядки кримінального провадження	958
Розділ VI ОСОБЛИВІ ПОРЯДКИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ	963

Глава 35. Кримінальне провадження на підставі угод.....	963
Стаття 468. Угоди в кримінальному провадженні.....	963
Стаття 469. Ініціювання та укладення угоди.....	964
Стаття 470. Обставини, що враховуються прокурором при укладенні угоди про визнання винуватості	965
Стаття 471. Зміст угоди про примирення	965
Стаття 472. Зміст угоди про визнання винуватості	968
Стаття 473. Наслідки укладення та затвердження угоди	970
Стаття 474. Загальний порядок судового провадження на підставі угоди	971
Стаття 475. Вирок на підставі угоди	976
Стаття 476. Наслідки невиконання угоди.....	978
Глава 36. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення.....	979
Стаття 477. Поняття кримінального провадження у формі приватного обвинувачення	979
Стаття 478. Початок кримінального провадження у формі приватного обвинувачення	981
Стаття 479. Відшкодування шкоди потерпілому у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення.....	982
Глава 37. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб.....	982
Стаття 480. Особи, щодо яких здійснюється особливий порядок кримінального провадження.....	982
Стаття 480-1. Особливості початку досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених суддею Вищого антикорупційного суду	987
Стаття 481. Повідомлення про підозру.....	987
Стаття 482. Особливості порядку притягнення до кримінальної відповідальності, затримання і обрання запобіжного заходу стосовно судді	988
Стаття 482-1. Кримінальне провадження стосовно суддів Вищого антикорупційного суду.....	990
Стаття 482-2. Особливості порядку притягнення до кримінальної відповідальності, затримання, обрання запобіжного заходу, проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій стосовно народного депутата України	990
Стаття 483. Інформування державних та інших органів чи службових осіб.....	991
Глава 38. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх.....	992
§ 1. Загальні правила кримінального провадження щодо неповнолітніх.....	992
Стаття 484. Порядок кримінального провадження щодо неповнолітніх.....	992
Стаття 485. Обставини, що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх.....	994
Стаття 486. Комплексна психолого-психіатрична і психологічна експертиза неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого	995
Стаття 487. З'ясування умов життя та виховання неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого.....	999
Стаття 488. Участь законного представника неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого.....	1000
Стаття 489. Порядок виклику неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого.....	1001
Стаття 490. Допит неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого	1002
Стаття 491. Участь законного представника, педагога, психолога або лікаря в допиті неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого	1002
Стаття 492. Застосування до неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого запобіжного заходу.....	1003
Стаття 493. Передання неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого під нагляд.....	1005
Стаття 494. Виділення в окреме провадження щодо кримінального правопорушення, вчиненого неповнолітнім	1007

Стаття 495. Тимчасове видалення неповнолітнього обвинуваченого із залу судового засідання.....	1007
Стаття 496. Участь у судовому розгляді представників служби у справах дітей та уповноваженого підрозділу органів Національної поліції.....	1008
Стаття 497. Порядок застосування до неповнолітнього обвинуваченого примусових заходів виховного характеру	1010
§ 2. Застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх, які не досягли віку кримінальної відповідальності.....	1012
Стаття 498. Підстави для застосування примусових заходів виховного характеру	1012
Стаття 499. Досудове розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру.....	1012
Стаття 500. Порядок судового розгляду.....	1015
Стаття 501. Ухвали суду в кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру.....	1015
Стаття 502. Дострокове звільнення від примусового заходу виховного характеру	1016
Глава 39. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру.....	1018
Стаття 503. Підстави для здійснення кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру	1018
Стаття 504. Порядок здійснення досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру та щодо обмежено осудних осіб	1019
Стаття 505. Обставини, що підлягають встановленню під час досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру.....	1020
Стаття 506. Права особи, яка бере участь у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру	1021
Стаття 507. Участь захисника.....	1021
Стаття 508. Запобіжні заходи	1022
Стаття 509. Психіатрична експертиза.....	1024
Стаття 510. Об'єднання і виділення кримінальних проваджень	1029
Стаття 511. Закінчення досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру	1030
Стаття 512. Судовий розгляд.....	1030
Стаття 513. Ухвала суду у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру	1031
Стаття 514. Продовження, зміна або припинення застосування примусових заходів медичного характеру.....	1033
Стаття 515. Відновлення кримінального провадження.....	1034
Стаття 516. Оскарження ухвали суду	1035
Глава 40. Кримінальне провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю	1035
Стаття 517. Охорона державної таємниці під час кримінального провадження.....	1035
Стаття 518. Особливості проведення експертизи у кримінальному провадженні, яке містить державну таємницю	1039
Глава 41. Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні	1041
Стаття 519. Службові особи, уповноважені на вчинення процесуальних дій.....	1041
Стаття 520. Процесуальні дії під час кримінального провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з	

розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні.....	1043
Стаття 521. Строк звернення із клопотанням про арешт тимчасово вилученого майна...	1067
Стаття 522. Строк законного затримання особи.....	1067
Стаття 523. Місце проведення досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених на території дипломатичних представництв, консульських установ, суден України.....	1068
<i>{Главу 41-1 «Заочне кримінальне провадження» виключено на підставі Закону № 767- VII від 23.02.2014}</i>	1069
Коментар до Розділу VII «Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження».....	1069
Розділ VII ВІДНОВЛЕННЯ ВТРАЧЕНИХ МАТЕРІАЛІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ	1070
Стаття 524. Умови відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.....	1070
Стаття 525. Особи, які мають право звертатися до суду із заявою про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.....	1070
Стаття 526. Підсудність заяви про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.....	1070
Стаття 527. Зміст заяви про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.....	1070
Стаття 528. Наслідки недодержання вимог до змісту заяви, відмова у відкритті провадження або залишення заяви без розгляду.....	1070
Стаття 529. Підготовка заяви до розгляду.....	1071
Стаття 530. Судовий розгляд.....	1071
Стаття 531. Судове рішення.....	1071
Розділ VIII ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ	1071
Стаття 532. Набрання судовим рішенням законної сили.....	1071
Стаття 533. Наслідки набрання законної сили судовим рішенням.....	1072
Стаття 534. Порядок виконання судових рішень у кримінальному провадженні.....	1072
Стаття 535. Звернення судового рішення до виконання.....	1072
Стаття 536. Відстрочка виконання вироку.....	1092
Стаття 537. Питання, які вирішуються судом під час виконання вироків.....	1092
Стаття 538. Питання, які вирішуються судом після виконання вироку.....	1093
Стаття 539. Порядок вирішення судом питань, пов'язаних із виконанням вироку.....	1094
Стаття 540. Зарахування у строк відбування покарання часу перебування засудженого в лікувальній установі.....	1099
Розділ IX МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ПІД ЧАС КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ	1100
Глава 42. Загальні засади міжнародного співробітництва	1100
Стаття 541. Роз'яснення термінів.....	1100
Стаття 542. Обсяг міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.....	1101
Стаття 543. Законодавство, що регулює міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.....	1101
Стаття 544. Надання та отримання міжнародної правової допомоги чи іншого міжнародного співробітництва без договору.....	1109
Стаття 545. Центральний орган України.....	1109
Стаття 546. Інформація, що містить державну таємницю.....	1110
Стаття 547. Виконання процесуальних дій дипломатичними представництвами або консульськими установами.....	1113
Стаття 548. Запит про міжнародне співробітництво.....	1113
Стаття 549. Зберігання та передання речових доказів і документів.....	1113
Стаття 550. Доказова сила офіційних документів.....	1114
Глава 43. Міжнародна правова допомога при проведенні процесуальних дій	1115

Стаття 551. Запит про міжнародну правову допомогу	1116
Стаття 552. Зміст та форма запиту про міжнародну правову допомогу	1137
Стаття 553. Наслідки виконання запиту в іноземній державі.....	1147
Стаття 554. Розгляд запиту іноземного компетентного органу про міжнародну правову допомогу.....	1148
Стаття 555. Повідомлення про результати розгляду запиту.....	1153
Стаття 556. Конфіденційність.....	1154
Стаття 557. Відмова у виконанні запиту про міжнародну правову допомогу	1155
Стаття 558. Порядок виконання запиту (доручення) про міжнародну правову допомогу на території України.....	1155
Стаття 559. Відкладення надання міжнародної правової допомоги.....	1156
Стаття 560. Завершення процедури надання міжнародної правової допомоги	1156
Стаття 561. Процесуальні дії, які можуть бути проведені в порядку надання міжнародної правової допомоги.....	1157
Стаття 562. Процесуальні дії, які потребують спеціального дозволу	1157
Стаття 563. Присутність представників компетентних органів запитуючої держави	1157
Стаття 564. Вручення документів	1158
Стаття 565. Тимчасова передача.....	1158
Стаття 566. Виклик особи, яка перебуває за межами України	1159
Стаття 567. Допит за запитом компетентного органу іноземної держави шляхом проведення відео- або телефонної конференції.....	1160
Стаття 568. Розшук, арешт і конфіскація майна.....	1162
Стаття 569. Контрольована поставка.....	1163
Стаття 570. Прикордонне переслідування	1165
Стаття 571. Створення і діяльність спільних слідчих груп.....	1166
Стаття 572. Оскарження рішення, дій чи бездіяльності органів державної влади, їх посадових чи службових осіб, відшкодування завданої шкоди та витрати, пов'язані з наданням міжнародної правової допомоги на території України.....	1168
Глава 44. Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція)	1169
Стаття 573. Направлення запиту про видачу особи (екстрадицію).....	1169
Стаття 574. Центральний орган України щодо видачі особи (екстрадиції).....	1181
Стаття 575. Порядок підготовки документів та направлення запитів	1183
Стаття 576. Межі кримінальної відповідальності виданої особи.....	1191
Стаття 577. Зарахування строку тримання виданої особи під вартою	1191
Стаття 578. Інформування про результати кримінального провадження щодо виданої особи.....	1191
Стаття 579. Тимчасова видача	1192
Стаття 580. Особливості тримання під вартою	1192
Стаття 581. Права особи, стосовно якої розглядається питання про видачу (екстрадицію)....	1192
Стаття 582. Особливості затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення за межами України	1193
Стаття 583. Тимчасовий арешт.....	1200
Стаття 584. Застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою для забезпечення видачі особи (екстрадиційний арешт).....	1203
Стаття 585. Застосування запобіжного заходу, не пов'язаного із триманням під вартою, для забезпечення видачі особи на запит іноземної держави	1205
Стаття 586. Припинення тимчасового арешту або запобіжного заходу	1205
Стаття 587. Проведення екстрадиційної перевірки.....	1206
Стаття 588. Видача особи (екстрадиція) у спрощеному порядку	1206
Стаття 589. Відмова у видачі особи (екстрадиції).....	1208
Стаття 590. Рішення за запитом про видачу особи (екстрадицію).....	1209
Стаття 591. Порядок оскарження рішення про видачу особи (екстрадицію).....	1209
Стаття 592. Відстрочка передачі.....	1210
Стаття 593. Фактична передача особи	1210

Стаття 594. Витрати, пов'язані з вирішенням питання про видачу особи іноземній державі	1211
Глава 45. Кримінальне провадження у порядку перейняття	1211
Стаття 595. Порядок і умови перейняття кримінального провадження від іноземних держав	1211
Стаття 596. Неможливість перейняття кримінального провадження.....	1213
Стаття 597. Тримання під вартою особи до отримання запиту про перейняття кримінального провадження.....	1213
Стаття 598. Порядок кримінального провадження, що перейняте від іншої держави.....	1213
Стаття 599. Порядок і умови передання кримінального провадження компетентному органу іншої держави.....	1214
Стаття 600. Зміст та форма клопотання про передання кримінального провадження іншій державі	1214
Стаття 601. Наслідки передання кримінального провадження компетентному органу іншої держави	1217
Глава 46. Визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб.....	1217
Стаття 602. Підстави і порядок виконання вироків судів іноземних держав	1217
Стаття 603. Розгляд судом питання про виконання вироку суду іноземної держави	1223
Стаття 604. Виконання вироку суду іноземної держави	1226
Стаття 605. Підстави розгляду питання про передачу засуджених осіб і їх прийняття для відбування покарання	1227
Стаття 606. Умови передачі засуджених осіб і їх прийняття для відбування покарання	1230
Стаття 607. Порядок і строки вирішення питання про передачу осіб, засуджених судами України, для відбування покарання в іноземних державах	1231
Стаття 608. Повідомлення про зміну або скасування вироку суду України щодо громадянина іноземної держави.....	1235
Стаття 609. Порядок розгляду запиту (клопотання) про передачу громадянина України, засудженого судом іноземної держави, для відбування покарання в Україні	1236
Стаття 610. Розгляд судом питання про приведення вироку суду іноземної держави у відповідність із законодавством України	1244
Стаття 611. Організація виконання покарання щодо переданої засудженої особи	1245
Стаття 612. Повідомлення про зміну або скасування вироку суду іншої держави	1245
Стаття 613. Витрати, пов'язані з передачею засудженої особи.....	1246
Стаття 614. Визнання та виконання вироків міжнародних судових установ	1247
Розділ IX-1 ОСОБЛИВИЙ РЕЖИМ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО, НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ АБО У РАЙОНІ ПРОВЕДЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ.....	1247
Стаття 615. Особливий режим досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції	1247
Розділ X ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	1251
Розділ XI ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	1256

Примітка: Кримінальний процесуальний кодекс України, закони, постанови Верховної Ради України, Укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, міжнародні декларації, договори, угоди, конвенції, постанови Пленуму Верховного Суду України, інформаційні листи та розпорядження Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, накази Генерального прокурора України, Міністерства юстиції України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Державної судової адміністрації України, Міністерства оборони України, Координаційного центру з надання правової допомоги, які наведені в даному Науково-практичному коментарі, використані з офіційних сайтів Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Генеральної прокуратури України, Міністерства юстиції України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Державної судової адміністрації України, Міністерства оборони України, Координаційного центру з надання правової допомоги.